

KT2004 síðurnar

Í hesum og komandi blöðum setir Sosíalúrin sjóneykuna á stevnuna KT2004, sum verður í Norðurlandahúsinum 22. og 23. apríl. Fyrilestrar verða umrøddir og virkini verða lýst

Tøknin verður allastaðni

Internetið og sjónvarpið hvørva. Teldutøknin verður hjástødd allastaðni. Eingin yvirlivir uttan kunning, tí í hvørjum króki verða tól, sum tosa saman. Preben Mejer, stjóri í TDC, kagar inn í framtíðina á ársins KT-stevnu

PERVASIVE COMPUTING

Fyrst var teldan. Síðan kom internetið. Og nú er triðja tekniliga bylgjan á veg oman yvir okkum. Pervasive computing, kalla fak-fólk tað.

Preben Mejer, sum er menningarstjóri hjá TDC í Danmark, fer at tosa um hetta hugtakið á KT-stevnunni í ár.

– Júst tí, at vit nú hava telduorku fyri ongan pening og samskiptið allastaðni, ið byggir á internetið, eru vit á veg yvir í ta triðju bylgjuna. Vit kalla hana pervasive computing. Kunningartøkni í øllum. Pervasive merkir "sum er allastaðni". Telduorka og samskipti fer at vera í einum stórum parti av teimum tólum, sum vit hava uttan um okkum hvønn dag, sigur hann.

Menningin fer at standa í fullum blóma umleið 2010, tá ið 500 milliúnir tól, sum eru útgjörð við eftirgjörðum viti og evninum at samskipta, verða send á marknaðinum hvørt ár, metir Preben Mejer.

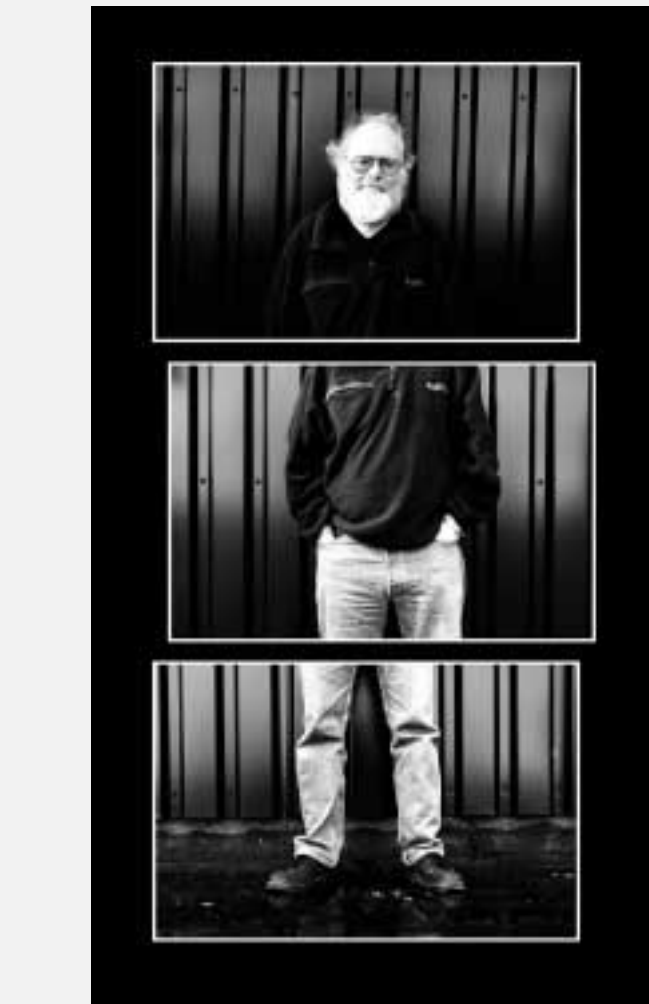
Tekniskur bókahandlari

Hann verður marknaðarførdur í Danmark sum tann besti telduheilin og KT-spámaður. Hann er útbúgvinn bókahandlari, men ein-ferð í 80-árunum gjørdist hann greiður yvir, at tað var størri framtíð í at selja teldur.

Í 1983 byrjaði hann DanaData, ið gjørdist størsti IBM-handlari í Danmark, sum seldi flest teldur. DanaData gjørdist ein milliard-handil, sum Tele Danmark keypti í 1994. Hann varð settur menningarstjóri og stutt eftir setti hann á stovn TDC Internet, sum er størsti útbjóðari av interneti í dag við 1200 starvsfólkum.

Preben Mejer er fullkomiliga bitin av kunningartøkni, interneti og "pervasive computing". Hann hevur stovnað Innovation Lab Katrinebjerg, ið hevur sum mál at mynda menningina innan kunningartøkni í Danmark.

– Menningin gongur ótrúliga skjótt, og eingin tekin eru um, at ferðin verður sett niður. Tvørtur-í-móti. Um nøkur fá ár fara vit hvønn dag at brúka tól, sum eingin ella heilt fá hava hugsað um í dag. Tað er serliga galdandi fyri KT-økið. Nýggj vitan og nýggj tøkni verður ment hvønn dag, og kend vitan verður sett í nýggjan samanhang. Stórir handilsligir møguleikar liggja í at hava rættin til sína vitan og ta tøkni, sum tú hevur ment, sigur Preben Mejer.

Tann besti telduheilin, verður sagt um Preben Mejer, sum fer at spáa um framtíðina á KT2004.

Internetið hvørur

Áhugavert er at merkja sær, at internetið, sum í dag er allastaðni, fer at hvørva sum sjálvstøðugur miðil og partur av okkara hugaheimi um bert fá ár.

– Internetið hvørur, tí tað verður eins sjálvsagt fyri okkum, sum 220 volt eru í dag. Vit hugsa ikki um, at vit hava streym í stikk-dósunum. Á sama hátt fara vit at hava internet allastaðni uttan at tosa um tað. Vit fara í staðin at

tosa um, hvat vit brúka tað til, sigur Preben Mejer.

Teldan, ið næstan finst í hvørjum heimi, fær eisini ein nýggjan leiklut. Teldan verður eitt bústaðarportur - "residental highway", kalla tey tað - sum situr við endan av okkara breiðbandsbandi inn í heimið.

– Vit fara at hava nógv tól í heiminum, sum samskipta gjøgnum hetta portrið. Onkur teirra fara at

hava eginleikar, ið líkast telduni, sum vit kenna hana í dag. Men tað fara at vera nógv onnur. Sjónvarpið hvørur, og í staðin koma fleiri svartir kassar og flatir skíggjar, sum hanga ymsastaðni á veggjunum, sigur Preben Mejer.

Lættari lív

Við tøkni hangandi allastaðni kring okkum, slepst ikki undan at gerandislívið broytist. Spurningurin er bara, um tað fer at fremja tað góða lívið, sum øll søkja eftir.

– Vit fara at arbeiða smidligt, har tað er gagnligt. Í einum fundarhøli, á skrivstovu, í gongum, hjá kundum ella á kaffistovuni. Vit fara at hava ein dynamiskan gerandisdag, har vit eru í samband við hvønn annan allastaðni, tá ið tørvur er á tí. Allastaðni verða vit umgird av tólum við eftirgjörðum viti, sum hjálpa og stuðla okkum, uttan at vit merkja tað. Okkara lív verður á mangan hátt lættari. Men tað er ikki vist, at tað verður betri, sigur Preben Mejer.

Fyrilestur í Útvarpshøllini fríggjadagin 23. apríl kl. 14.30

BLÁBÓK

Preben Mejer er menningarstjóri í TDC. Hann var fyrsti danski IBM-forhandlari í 80-árunum og byrjaði størsta danska veitaran av borðteldum, DanaData. Fyri TDC byrjaði hann fyrstu og størstu internet-fyrítøkuna í 90-árunum, TDC internet.

KT-loysnir fyri kræsnar kennarar

Fyrítøkan, ið verður vald, tá ið tú skalt hava serstakar dygdarloysnir. Fyrítøkan, hvørs stóra styrki er vitanarstøði. Og fyrítøkan, ið leggur dent á at hava væl útbúgv- ið fólk til allar uppgávur. Atlants Tøkni hevur funnið sær sítt pláss millum allar hinar føroysku KT-fyrítøkurnar

Skalt tú hava serstakar og dygdargóðar KT-loysnir, ið verða bygdar av fólki við hollari vitan og útbúgving, so er Atlants Tøkni á Bryggjubakka 4 í Havn eitt gott mið at royna. Og ikki kann sigast annað enn at tað, teir higartil hava framt í verki, hevur givið teimum góð skotsmál frá KT-fólki- um og fólki innan eitt nú almen- nu fyrisitingina.

Starvsfólkini á Atlants Tøkni hava hollan kunnleika til administrativar skipanir, og tað eru landsins figgjarlóg og roknskapur góð dømi um. Figgjarlógin, ið áður var ein ørgrynna av spjaddum upplýsingum, er nú samansjóðað í eina figgjarlógarskipan. Landsroknskapurin verður eisini framleiddur úr somu skipan.

Hesa uppgávu hevur Atlants Tøkni loyst og hevur við hesum vist, at tú kanst reka KT-vinnu allastaðni. Eisini í Føroyum. Krav- ið er bara, at tú hevur tey røttu fólkini, og tey hevur Atlants Tøkni.

Atlants Tøkni byrjaði sítt virksemi í 2001, og í dag starvast seks starvsfólk har. Virkið hevur allatíðina lagt dent á at hava fólk við sera hollari útbúgving. Á virkinum

starvast tveir datalogar, triggir sivilverkfrøðingar og ein data- matikari. Tveir teirra hava ph.d.

Umframt at hava vælútbúgv- ið fólk er fyrítøkan eisini eyðkend á annan hátt. Teir selja ikki tól- búnað ella lidnar vørur, men arbeiða burturav við at menna rit- búnað, sum er lagaður serliga til tørvin hjá kundinum. Menningar- umhvørvið er Microsoft ella Oracle, og arbeiðsøkið fevnir um alt frá smærri virkisportalum til samansettar tryggingar- og avrokningarskipanir.

Í byrjanini var útflutningur størsti parturin av virkseminum hjá Atlants Tøkni, men nú er meginparturin av virkseminum á føroyska marknaðinum. Í løtuni situr eitt av starvsfólkunum í Danmark, har hann - saman við ein-

um av fremstu donsku serfrøðingunum innan tryggingar- støddfrøði - arbeiðir við at menna nýggjar tryggingarloysnir fyri eitt stórt tryggingarfelag í Danmark. Á hendan hátt viðkar Atlants Tøkni um sítt virkisøki.

Fakta um Atlants Tøkni

Stovnað: 2001
Starvsfólk: 6
Virkisøki. At menna serstakar KT-loysnir til tað almenna og privatar fyrítøkur

Atlants Tøkni er virkið, har bert tær bestu loysnirnar eru nóg góðar. Og har bert tey bestu starvsfólkini eru nóg góð. Úrsitini eru hareftir.

Bitland skal standa sína roynd

Ítøkiligur politikkur er settur á víðsjónirnar. Bitland bjóðar fram tænastrævingar, og nú ræður um at fáa sáttmálar í hús við føroyskar fyrítøkur. Málið er at fáa eyguni hjá útflendingum upp fyri Føroyum

Samanborið við stórhavið eru Føroyar sum eitt sandkorn á gólvinum í einum veitsluskála, skrivaði okkara heimskendi William Heinesen. Men sæð undir sjóneyku er sandkornið ein heilur heimur við fjøllum, húsum og fólki. Eitt heilt land, sum hevur eitt virkið vinnulív, streymandi samskipti, víðfevnt vegasam- band og eina politiska skipan, har stutt er millum borgarar og politikkarar.

Hesar fyrimunir kann føroyskt vinnulív gagnnýta. Vit kunnu bjóða altjóða tøkni- fyrítøkum henda vegin og fáa samstarv í lag, sum báðir partar kunnu gera sær dælt av. Útlendingar fáa eina royndarstovu, og føroyingar skapa vøktur og útflutning við nýskapan.

Hetta er víðsjónin Bitland, sum nú eisini er vorðin ein fyrítøka. Stjórin eitur Ólavur Gregersen, og hann vónar, at KT-stevnan fer at virka við til, at Bitland fær gjørt nakrar tænastrævmálar við føroyskar fyrítøkur. Á ein hátt er tað ein royndarsteinur hjá Bitland. Tað er ikki nóg mikið, at fólk halda, at Bitland er ein góð hugsjón. Føroyskar fyrítøkur framt fær tað tókni ráðgeving, sum einamest snýr seg um at fáa eina ítøkliga verkætlan at koyra.

Til ber at stovna tvey sløg av tænastrævmálum. Annar kostar 10.000 krónur, og hin kostar 60.000 krónur um árið. Fyri 10.000 krónur kemur tú í Bitklubban, sum gevur atgongd til ta vitan, sum Bitland fær. Tú færst eisini avsláttur til øll tiltøk, sum Bitland skipar fyri, og avsláttur av ráðgeving. Harafturat kemur tú við í ein førleikaból. Fyri 60.000 krónur færst tú meira. Tú færst sjálvandi alt tað, sum limir í Bitklubbanum fáa, men harumframt færst tú ókeypis ráðgeving, sum einamest snýr seg um at fáa eina ítøkliga verkætlan at koyra.

Bitland, ið byrjaði sum ein verkætlan, er sostatt vorðin ein fyrítøka, sum bjóðar fram tænastrævingar til føroysk virki. Tæna-

astuveitingarnar skulu birta nýskapan og stuðla undir altjóðagerð. Bitland fer harumframt at fáa nakrar Bitland-ambassadørar, sum skulu skapa netverk og breiða kunnleika um Bitland uttanlands. Somuleiðis verður ein ráðstevna fyriskipað í Føroyum í august-september, sum hevur til endamáls at lýsa nýskapan sum lykil til búskaparligan vøktur.

Bitland arbeiðir út frá sjónarmiðinum, at við fyrimyndarligari gagnnýtslu av tøkni kunnu føroyingar skapa virði, bæði fyri seg sjálvar og onnur. Bitland hevur stungið í kortið nøkur fokusøki, sum verkætlanir í Bitland-høpi skulu halda seg innanfyri. Tey eru: Sporføri, e-learning, infotainment, fiski-

vinnutøkni, biotøkni, orka og umhvøvi, talgildar undirskriftir, elektroniskar patientjournalir og e-government.

Stovnað: 2003/04
Stjóri: Ólavur Gregersen
Virkssemi: Tænastrævingar til KT-fyrítøkur við tí endamáli at eggja til nýskapan og altjóðagerð

AT VELJA PRENTSMÍÐJU OG TIMBURMANN ER NAKAÐ TAÐ SAMA

Tit vilja hava fatur á tí besta handverkaranum, honum, tit kunnu hava álit á, einum meistara, ið ikki leggur eykarokning oman á eykarokning. Einum, sum kemur tann dagin, hann hevur lovað og verður liðugur tann dagin, hann hevur lovað.

Ljóðar hetta sum eitt brot burtur úr „Sagnum og ævintýrum“?

Á Hestprent smíða vit ikki hús, men vit gera alt grafískt arbeiði.

Tað vil siga uppseting, prent og innbinding.

Tín prentlutur er í góðum hondum hjá okkum.

Hestprent gongur nú á tjugunda ári, og eru vit vaksin til 20 starvsfólk.

Vilt tú vita meira, hava vit tann av solumanni okkara, ella hava eitt tilbøð sendandi, so eru vit altíð til dystin fús

Dvørgastigur 7
Postsmoga 3118
110 Tórshavn
Tel: 314555 • Fax: 318 026
t-post: hestoy@hestprent.fo